

Remissvar

Dnr 2025-347

2025-10-03

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23 åringar

Fi2025/01705

Sammanfattning

Konjunkturinstitutet anser att avgränsningen till åldersgruppen 19–23 år inte speglar den grupp som huvudsakligen har drabbats av den nuvarande lågkonjunkturen. Vidare är det tveksamt vilken effekt en tillfällig åtgärd kommer att ha på sysselsättningen. Av dessa skäl avstyrker Konjunkturinstitutet förslaget. Vidare är myndigheten generellt kritisk till att förslag som ingår i Budgetpropositionen remitteras efter att denna lämnats till riksdagen. Detta eftersom regering och riksdag då har små möjligheter att ta hänsyn till remissinstansernas synpunkter och vid behov ändra i förslaget. Det hade varit möjligt att skicka ut förslaget på remiss innan sommaren, vilket i betydligt högre utsträckning hade möjliggjort för att regeringen ta hänsyn till remissynpunkter.

Motivering

Regeringens förslag motiveras med att Sverige befinner sig i en utdragen lågkonjunktur och att det främst är unga inom handel och företagstjänster som har drabbats i termer av minskad sysselsättning.

Sverige befinner sig i en tydlig lågkonjunktur, men Konjunkturinstitutet delar inte bilden att det är unga i åldern 19–23 som är särskilt drabbade i termer av minskad sysselsättning. Diagram 1 visar indexerad sysselsättningsgrad för åldersgrupperna 19–23, 24–26 och 27–29 enligt AKU. Diagrammet indexerar till andra kvartalet 2022 då BNP-gapet därefter tydligt minskade för att senare bli negativt. I promemorian är fokus delvis på arbetslösheten vid sidan om sysselsättningsgrad. Det kan dock noteras att regeringen i Budgetpropositionen för 2026 s.282 motiverar förslaget utifrån utvecklingen av sysselsättningsgraden för unga. Konjunkturinstitutet menar att sysselsättningsutvecklingen är det centrala att analysera i det här fallet. Det är tydligt att gruppen 24–26 år är relativt sett mer drabbad än gruppen 19–23 år i termer av minskad sysselsättningsgrad. Detta bekräftas av andra datakällor som vidare visar att det främst är eftergymnasialt utbildade över 25 år som har haft en negativ arbetsmarknadsutveckling i den nuvarande lågkonjunkturen.¹ Om arbetsgivaravgiften sänks för de i åldern 19–23 finns det en risk att gruppen 24–26 år möter en lägre efterfrågan eftersom de relativt sett har blivit dyrare att anställa i förhållande till en närliggande

¹ Se resonemang på sidorna 27–28 i Konjunkturläget september från Konjunkturinstitutet för ett fördjupat resonemang.

åldersgrupp.² En alternativ utformning hade varit att även ge äldre åldersgrupper sänkta arbetsgivaravgifter.

Givet själva förslaget finns det stöd i forskningslitteraturen att sänkta arbetsgivaravgifter ger vissa positiva sysselsättningseffekter för just unga, vilket diskuteras i promemorian.³ Saez m.fl. (2019) visar med svenska individdata att sänkningen av arbetsgivaravgifterna för 19–26 åringar i Sverige ledde till ökat antal anställningar i företag med en stor andel unga anställda. Däremot påverkades inte de ungas löner i förhållande till andra grupper, vilket hade varit förväntat. Det är dock centralt att notera att den utvärderade reformen innefattade sänkningar av arbetsgivaravgifterna vid två tillfällen (2007 och 2009) och att arbetsgivaravgiften var nedsatt under en längre tidsperiod 2007–2016. Saez m.fl. (2019) finner en sysselsättningselasticitet på 0,21. Resultaten är sammantaget i linje med Daunfeldt m.fl. (2021) som utgår från företagsdata i sin analys och finner positiva sysselsättningseffekter – dock med en högre sysselsättningselasticitet i jämförelse med Saez m.fl. (2019).⁴ Vidare finner Egebark & Kaunitz (2018) positiva effekter på arbetskraftsdeltagande.⁵

Sammantaget visar dessa tidigare studier därmed på positiva effekter men med det sagt är sysselsättningseffekterna troligtvis mindre för en tillfällig reform givet att företag är framtidsblickande. Detta kan motverka åtgärdens effektivitet med eventuell risk att åtgärden snarare leder till minskade kostnader hos företagen och ökade vinster i stället för att generera ökad sysselsättning hos aktuella åldersgrupper, alternativt att arbetsgivare anställer ny personal på tillfälliga anställningar under kortare tid.

Utöver eventuellt sänkta arbetsgivaravgifter så finns det andra typer av stöd för individer över 20 år, såsom exempelvis nystartsjobb. Det hade varit önskvärt med en analys hur dessa olika typer av stöd för denna åldersgrupp sammantaget interagerar med varandra och dess eventuella effekter på sysselsättningen.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Albin Kainelainen. Föredragande har varit Linuz Aggeborn

Albin Kainelainen
Generaldirektör

² Vidare är det värt att notera att sysselsättningsnedgången är tydlig inom byggsektorn enligt data från nationalräkenskaperna. Se Diagram 2.

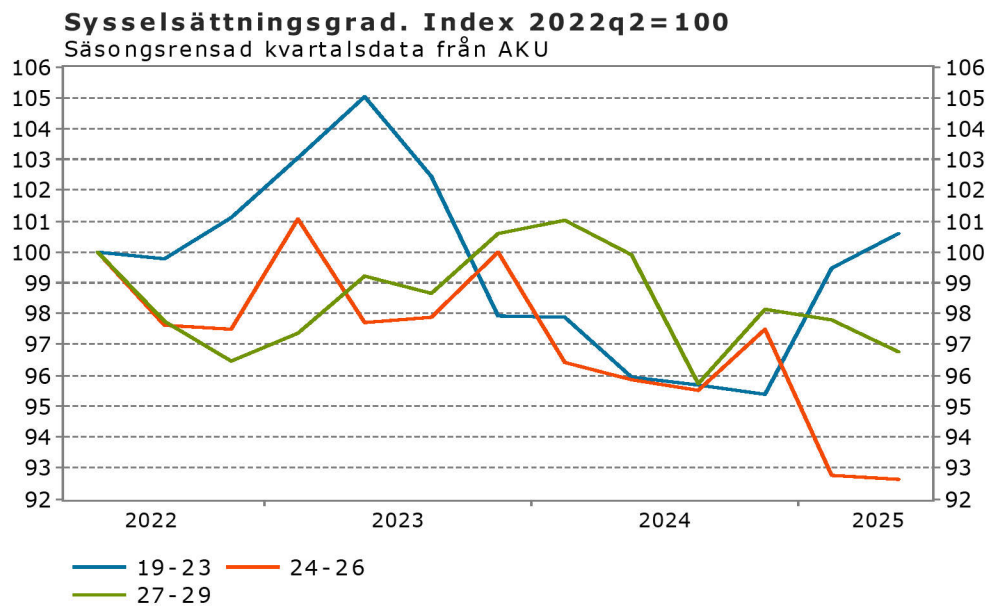
³ Saez, E., Schoefer, B., & Seim, D. (2019). "Payroll taxes, firm behavior, and rent sharing: Evidence from a young workers' tax cut in Sweden". *American Economic Review*, 109(5), 1717-1763.

⁴ Daunfeldt, S. O., Gidehag, A., & Rudholm, N. (2021). "How do firms respond to reduced labor costs? Evidence from the 2007 Swedish payroll tax reform." *Journal of Industry, Competition and Trade*, 21(3), 315-338.

⁵ Egebark, J., & Kaunitz, N. (2018). "Payroll taxes and youth labor demand". *Labour economics*, 55, 163-177.

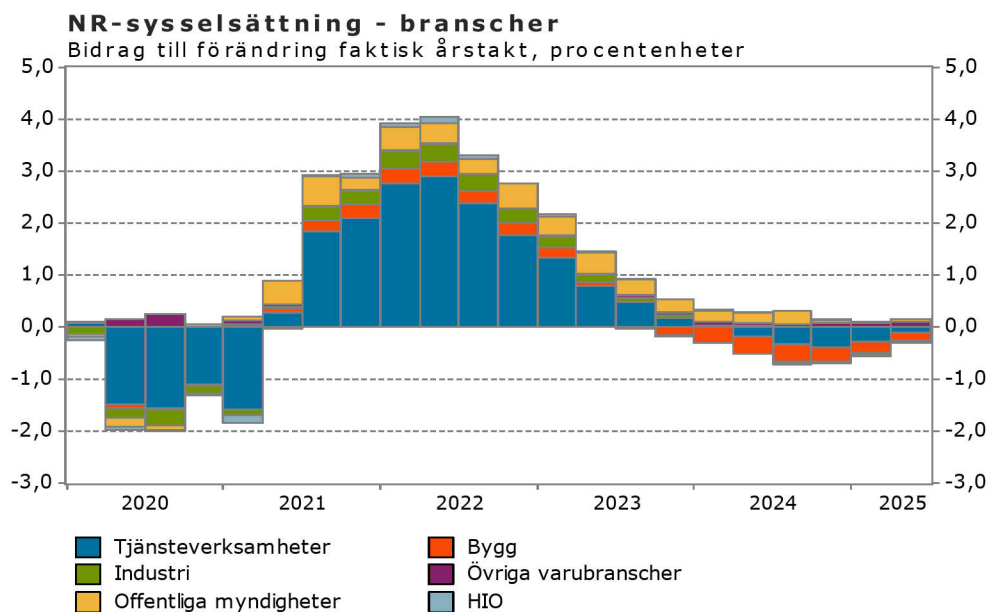
BILAGA

Diagram 1 Sysselsättningsgrad

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB

Diagram 2 Bidrag till förändring i sysselsättning

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB